

Dragi prijatelji!

Moja mama često zna reći: „Ne čini drugome ono što ne želiš da on čini tebi!“ Ona govori, ja čujem njezine riječi, ali priznajem, nikada nisam previše razmišljao o njima. Nikada ih nisam shvaćao kao nešto osobito mudro i važno. Možda bi to i dalje bilo tako da nam jednoga dana profesorica hrvatskoga jezika nije zadala glavobolju sa sastavom o toleranciji. Ne samo što smo morali pisati, nego smo trebali upotrijebiti 500 do 1000 riječi! Činilo se nemoguće. Tolerancija?! Da, gledali smo animirani film s tim naslovom. Da, pričali smo mnogo na satu, ali ... i dalje je ostalo tisuću pitanja. Što je uopće to? Tko je izmislio tu riječ?! Gdje mi je rječnik?! Ja to ne znam. Ne, ne mogu ja to... Ipak, ne odustajem.

Dođem kući, pa pitam mamu. „Tolerancija je ono čega danas ima malo, mogli bi se reći da je tolerancija u izumiranju.“ Oh, još mi je samo i to trebalo – moram pisati o nečemu što je u izumiranju! Malo po malo, riječi po riječ, razgovor za razgovorom, i slika se počela slagati. Shvatio sam – tolerancija je jednostavan ljudski osjećaj topline za druge ljude koji nisu isti kao ja, koji se po nečemu od mene razlikuju. Tolerirati znači shvatiti da ljudi koji misle ili osjećaju drugačije od mene ili našeg društva nisu zbog toga zaslužili patnju i samoću. Nisu zaslužili da ih se muči, odbaci ili ismijava. Da, to je to.

Moja baka često kaže da su mladi danas netolerantni prema starima, kao da oni jednom neće biti nagluhi, spori i hodati sa štapom. Ne moram mnogo razmišljati, znam da je u pravu. Često sam vidio kako djeca ismijavaju starije osobe.

Ni u mojoj školi, među mojim vršnjacima, nema baš mnogo tolerancije. Već sam navikao na ružne ispade nekih starijih učenika koji maltretiraju slabije ili na neki drugačiji način različite od sebe. Nije to uvijek tuča, ali su ružne riječi koje ponekad bole i više od batina. Često se događa da se netko u razredu izdvaja po nečemu, može to biti čak i dobra ocjena, ali ako je drugačiji od većine, razred će ga vrlo brzo izopćiti i udaljiti iz zajednice. Ponekad pokušam to zaustaviti, ali tada i mene pogodi rafal ružnih i pogrđnih riječi.

Sada, dok razmišljam, čini mi se da ne učenici ne poštuju dovoljno ni svoje učitelje, ni svoje roditelje.

Tužno, nisam se morao maknuti od svoga svakodnevnoga života da shvatim kako je mama imala pravo – tolerancija nije u modi. Preispitujem se i razmišljam – a ja, što je sa mnom? Jesam li ja tolerantan ili i meni neki bjesi ne da mira? Da, da, znam, prečesto sam dio većine koja bi htjela biti u pravu i ne želim čuti da sve ima svoje dobre i loše strane. Ali, pisanje ovoga pisma, probudilo je u meni želju da probam barem malo promijeniti sebe. Biti bolji. Tolerantniji. Tolerirati nije lako, treba se puno truditi, ali shvatio sam da mogu voljeti svakoga i onoga različitog od sebe, a zbog toga i sebe volim više. A i svijet s tolerancijom izgleda nekako ljepši i sigurniji...

Pozdrav SVIMA,

Matija Jardas

Rijeka, 25. siječnja 2008.